

FÖR SVA-LÄRARE PÅ GYMNASIET

80 chattpromptar

Promptar för SVA-lärare på gymnasiet.

Färdiga promptar att utgå från i planering, undervisning och reflektion.

*Rätt verktyg vid rätt tillfälle.
En del av RÄTT-modellen på choosewise.education.*

VOL.

39

Ordlista

Några begrepp som återkommer i den här guiden. Känner du redan till dem, hoppa vidare till ramverket på nästa sida.

AI — Artificiell Intelligens

Ett sätt att försöka få maskiner att efterlikna hjärnans funktioner, det vill säga att kunna "tänka" och lära ungefär så som människor gör. Vi förstår inte hur hjärnan fungerar, men de delar vi förstår kan vi försöka härma.

Prompt

En instruktion till chattbotten för att få ett önskat svar eller en önskad uppgift utförd.

Iterera

När du fått ett svar från en chattbot justerar och förtydligar du vilka delar av svaret som du inte är nöjd med — du förfinar svaret så det blir bättre och bättre tills du är nöjd. Ju bättre prompt du har från början, desto färre iterationer behövs.

Chattbot

En chattbot har tränats på att hitta mönster i de texter som den tränats på. Dessa mönster använder den för att skapa text som svar på din prompt. Texten du får som svar genereras i realtid.

GPT

Själva modellen (Generative Pre-trained Transformer) som en chattbot använder sig av. Samma GPT kan användas av olika chattbotar — till exempel använder både Copilot och ChatGPT OpenAIs GPT.

Generativ AI

AI som skapar (genererar) text, bilder, video eller ljud i realtid när den tillfrågas om att göra det.

Bias

Svar som AI ger är snedvridna eller partiska, vilket beror på den data som AI tränats på och vilka bias som finns i den datan. För en chattbot är det svårt att synliggöra dessa bias, men för en AI som genererar bilder är det lättare.

Hallucination

Texten du får som svar av en chattbot baseras på mönster i data som den tränats på, men det finns även en slumpmässighet i vilka ord som genereras — det innebär att ord kan skapa en innebörd som inte är sann.

Ett ramverk för att skriva egna promptar

Roll: Agera som en erfaren lärare i fysik.

Uppgift: Skapa en lektionsplanering som introducerar elever i år 8 till området optik.

Kontext: Jag jobbar på en högstadieskola i Sverige, har 25 elever i klassen och lektionen är 60 minuter lång.

Format: Koppla ihop innehåll och aktiviteter med läroplanen i fysik och ge mig en planering som i detalj beskriver lektionens olika delar och material som behövs.

Ton: Använd en formell men vänlig ton.

Exempel på chattbottar

AI kan även skapa bilder och göra annat, men här fokuserar vi på chattfunktionerna.

ChatGPT — Open AIs chattbot

Gemini — Googles chattbot

NotebookLM — Googles verktyg som bland annat kan skapa podd med två röster

Copilot — Microsofts chattbot

Claude — En chattbot från Anthropic

Perplexity — Från San Francisco, använde tidigt länkar till källor

Duck AI — DuckDuckGo's chattbot, olika GPT:er att välja

Mistral AI — En chattbot från Frankrike

De flesta chattbottar har åldersgränser.

Hur du använder promptarna

Alla promptar är framtagna som exempel för att komma igång. Ändra dem gärna så att de passar ditt sammanhang.

När du använt en chattbot ett tag lär du dig vilken typ av promptar som fungerar bättre respektive sämre. Testa samma prompt två gånger — först som den står, sedan med tillägget "Agera som en erfaren expertlärare i [ämne]" — för att se om svaret förbättras. Får du bra svar är prompten bra. Får du inte bra svar behöver du ändra prompten eller ge mer kontext. Vissa chattbotar är bättre än andra på vissa typer av svar, så om du inte är nöjd med svaren du får trots olika justeringar — testa en annan chattbot.

Hakparenteser och integritet

Du skriver in texten från prompten i chattbottens promptfönster. När det finns hakparenteser *[så här]* byter du ut texten mot det som passar för ditt sammanhang.

Dubbelkolla alltid svaren — det är inte säkert att det chattbotten skriver är sant.

OBS! Tänk efter om du laddar upp texter eller dokument. Ladda inte upp personuppgifter eller känslig information. Tänk på GDPR.

lärare i svenska som andraspråk på gymnasiet

- 01 Skriv en text på 200 ord om en typisk svensk högtid som midsommar för svenska som andraspråk 1 och skapa 5 läsförståelsefrågor som fokuserar på detaljer och ordförståelse.
- 02 Skapa en text på 150 ord om vardagslivet i en svensk stad för Svenska som andraspråk 2 och skriv 4 frågor som uppmuntrar eleverna att identifiera nya ord och förklara deras betydelse.
- 03 Skriv en text på 200 ord om Sveriges utbildningssystem för svenska som andraspråk 3 och skapa 5 frågor som testar elevernas förmåga att dra slutsatser och förstå sammanhang.
- 04 Skapa en lista med 10 svenska ord relaterade till familjeliv och ge en uppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver meningar med 5 av orden.
- 05 Skriv en text på 150 ord om en svensk traditionell maträtt för svenska som andraspråk 2 och skapa 4 frågor som fokuserar på att förstå kulturella aspekter och nya ord.
- 06 Skapa en text på 200 ord om en ung persons första dag på ett svenskt gymnasium för svenska som andraspråk 1 och skriv 5 frågor som testar elevernas förståelse av handlingen.
- 07 Skriv en text på 150 ord om hur man söker jobb i Sverige för Svenska som andraspråk 3 och skapa 4 frågor som uppmuntrar eleverna att reflektera över textens budskap och vokabulär.
- 08 Skapa en lista med 10 svenska uttryck som används i vardagliga samtal och ge en uppgift för Svenska som andraspråk 2 där eleverna skriver en kort dialog med 5 av uttrycken.
- 09 Skriv en text på 200 ord om Sveriges klimat och väder för svenska som andraspråk 1 och skapa 5 frågor som fokuserar på att förstå nya ord och beskrivningar.
- 10 Skapa en text på 150 ord om en historisk händelse i Sverige för svenska som andraspråk 3 och skriv 4 frågor som testar elevernas förmåga att analysera orsaker och konsekvenser. Skrivande

- 11 Skapa en skrivuppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver en text på 200 ord om sin favoritdag i Sverige och ge 5 vägledande frågor för att strukturera texten.
- 12 Skriv en mall för ett formellt brev på svenska för svenska som andraspråk 2 och ge en uppgift där eleverna skriver ett brev till en myndighet om ett skolärende.
- 13 Skapa en skrivuppgift för svenska som andraspråk 3 där eleverna skriver en argumenterande text på 300 ord om vikten av att lära sig svenska och ge 5 tips för att skriva en stark argumentation.
- 14 Skriv en lista med 10 svenska adjektiv som beskriver känslor och ge en uppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver en kort text om en dag då de kände sig glada.
- 15 Skapa en skrivuppgift för svenska som andraspråk 2 där eleverna skriver en dagboksanteckning på 200 ord om en resa i Sverige och ge 5 exempel på meningar de kan använda.
- 16 Skriv en mall för en enkel berättelse med inledning, handling och avslutning för svenska som andraspråk 1 och ge en uppgift där eleverna skriver om en dag i skolan.
- 17 Skapa en skrivuppgift för svenska som andraspråk 3 där eleverna skriver en text på 300 ord om en samhällsfråga i Sverige och ge 5 frågor som hjälper dem att analysera ämnet.
- 18 Skriv en lista med 10 svenska verb som används i vardagen och ge en uppgift för svenska som andraspråk 2 där eleverna skriver 5 meningar om sin morgonrutin.
- 19 Skapa en skrivuppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver en text på 200 ord om sitt hemland och ge 5 vägledande frågor för att strukturera texten.
- 20 Skriv en mall för en recension av en film eller bok för svenska som andraspråk 3 och ge en uppgift där eleverna skriver en recension på 300 ord av en svensk film. Muntlig kommunikation
- 21 Skriv 5 diskussionsfrågor för svenska som andraspråk 1 baserade på en text på 200 ord om att flytta till Sverige och fokusera på utmaningar och möjligheter.

22 Skapa en rollspelsuppgift för svenska som andraspråk 2 där två elever låtsas boka ett läkarbesök och ge 5 exempel på fraser de kan använda i samtalet.

23 Skapa en lista med 5 ämnen för gruppdiskussioner om livet i Sverige för svenska som andraspråk 3 och skriv 4 frågor för varje ämne som uppmuntrar till reflektion.

24 Skriv en text på 150 ord om en typisk dag på ett svenskt café för svenska som andraspråk 1 och skapa 5 frågor för en klassdiskussion om cafébesök och sociala normer.

25 Skapa en uppgift för svenska som andraspråk 2 där eleverna förbereder en 2- minuters presentation om sin favorittradition från sitt hemland och ge 5 tips för att tala tydligt.

26 Skriv 5 diskussionsfrågor för svenska som andraspråk 3 baserade på en text på 200 ord om integration i Sverige och fokusera på språkets roll i samhället.

27 Skapa en rollspelsuppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna låtsas handla i en mataffär och ge 5 exempel på vardagliga fraser de kan använda.

28 Skriv en text på 150 ord om vikten av att tala svenska i arbetslivet för svenska som andraspråk 2 och skapa 5 frågor för en gruppdiskussion om språk och jobb.

29 Skapa en uppgift för svenska som andraspråk 3 där eleverna förbereder en 3- minuters presentation om en svensk nyhet och ge 5 frågor för att guida deras research.

30 Skriv 5 diskussionsfrågor för svenska som andraspråk 1 baserade på en text på 200 ord om svenska skolluncher och fokusera på matvanor och kulturella skillnader. Kulturell förståelse

31 Skriv en text på 200 ord om Sveriges nationaldag för svenska som andraspråk 1 och skapa 5 frågor som uppmuntrar eleverna att reflektera över svenska traditioner.

32 Skapa en text på 150 ord om hur man firar jul i Sverige för svenska som andraspråk 2 och skriv 4 frågor som fokuserar på kulturella skillnader och likheter med elevernas hemländer.

33 Skapa en uppgift för svenska som andraspråk 3 där eleverna skriver en text på 300 ord om hur de upplever svenska normer och värderingar och ge 5 vägledande frågor.

34 Skriv en text på 200 ord om allemansrätten i Sverige för svenska som andraspråk 1 och skapa 5 diskussionsfrågor om natur och ansvar.

35 Skapa en text på 150 ord om en känd svensk person, som Astrid Lindgren, för svenska som andraspråk 2 och skriv 4 frågor som fokuserar på personens betydelse för kulturen.

36 Skapa en lista med 5 svenska högtider och ge en uppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver en text på 200 ord om en högtid de vill fira.

37 Skriv en text på 200 ord om hur svenskar umgås med vänner för svenska som andraspråk 2 och skapa 5 frågor som uppmuntrar eleverna att jämföra med sina egna kulturer.

38 Skapa en text på 150 ord om Sveriges historia under 1900-talet för svenska som andraspråk 3 och skriv 4 frågor som fokuserar på historiska händelser och deras påverkan.

39 Skapa en uppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna ritat och beskriver en typisk svensk miljö, som en skog, och ge 5 vägledande frågor för att strukturera deras arbete.

40 Skriv en text på 200 ord om hur man kan delta i svenskt föreningsliv för svenska som andraspråk 2 och skapa 5 frågor som uppmuntrar eleverna att diskutera gemenskap och engagemang.
Grammatik och språkstruktur

41 Skriv en text på 200 ord om en dag i skolan för svenska som andraspråk 1 och markera 5 verb i presens, och skapa en uppgift där eleverna skriver 5 egna meningar med dessa verb.

42 Skapa en lista med 10 svenska prepositioner som används i vardagen och ge en uppgift för svenska som andraspråk 2 där eleverna skriver en kort text om sin väg till skolan med 5 prepositioner.

43 Skriv en text på 150 ord om en utflykt för svenska som andraspråk 1 och markera 5 adjektiv, och skapa en uppgift där eleverna beskriver en plats med 5 egna adjektiv.

44 Skapa en lista med 10 svenska ord som ofta används i plural och ge en uppgift för svenska som andraspråk 2 där eleverna skriver meningar med 5 av orden i pluralform.

45 Skriv en text på 200 ord om ett besök på biblioteket för svenska som andraspråk 3 och markera 5 exempel på bisatser, och skapa en uppgift där eleverna skriver 5 egna meningar med bisatser.

46 Skapa en lista med 10 svenska ord som ändrar form i bestämd form och ge en uppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver meningar med 5 av orden i bestämd form.

47 Skriv en text på 150 ord om en marknad i Sverige för svenska som andraspråk 2 och markera 5 verb i preteritum, och skapa en uppgift där eleverna skriver om gårdagen med 5 verb i preteritum.

48 Skapa en lista med 5 vanliga svenska uttryck med verb och ge en uppgift för svenska som andraspråk 3 där eleverna skriver en dialog på 200 ord med 3 av uttrycken.

49 Skriv en text på 200 ord om en resa för svenska som andraspråk 1 och markera 5 exempel på ordningstal, och skapa en uppgift där eleverna skriver 5 meningar med ordningstal.

50 Skapa en lista med 10 svenska adverb som beskriver hur något görs och ge en uppgift för svenska som andraspråk 2 där eleverna skriver en text om en idrottsaktivitet med 5 adverb.
Samhällsorientering

51 Skriv en text på 200 ord om hur det svenska välfärdssystemet fungerar för svenska som andraspråk 3 och skapa 5 diskussionsfrågor som fokuserar på rättigheter och skyldigheter.

52 Skapa en text på 150 ord om hur man röstar i Sverige för svenska som andraspråk 2 och skriv 4 frågor som uppmuntrar eleverna att reflektera över demokrati och medborgarskap.

53 Skriv en text på 200 ord om Sveriges sjukvårdssystem för svenska som andraspråk 1 och skapa 5 frågor som testar elevernas förståelse av hur man söker vård.

54 Skapa en lista med 5 svenska myndigheter och ge en uppgift för svenska som andraspråk 3 där eleverna skriver en text på 200 ord om hur en myndighet hjälper invånare.

- 55 Skriv en text på 150 ord om hur man hyr en bostad i Sverige för svenska som andraspråk 2 och skapa 4 frågor som fokuserar på praktiska steg och utmaningar.
- 56 Skapa en uppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver en text på 200 ord om hur de kan använda kollektivtrafik i Sverige och ge 5 vägledande frågor.
- 57 Skriv en text på 200 ord om arbetsmarknaden i Sverige för svenska som andraspråk 3 och skapa 5 diskussionsfrågor om hur man kan förbereda sig för att söka jobb.
- 58 Skapa en text på 150 ord om Sveriges miljöpolitik för svenska som andraspråk 2 och skriv 4 frågor som uppmuntrar eleverna att diskutera hållbarhet och miljöansvar.
- 59 Skriv en lista med 5 rättigheter och skyldigheter för invånare i Sverige och ge en uppgift för Svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver en text på 200 ord om en rättighet.
- 60 Skapa en text på 200 ord om hur man kan engagera sig i en förening i Sverige för svenska som andraspråk 3 och skapa 5 frågor som fokuserar på gemenskap och integration. Litteratur och media
- 61 Skriv en text på 200 ord om en känd svensk barnbok, som Pippi Långstrump, för svenska som andraspråk 1 och skapa 5 läsförståelsefrågor som fokuserar på handling och karaktärer.
- 62 Skapa en text på 150 ord om en svensk nyhetsartikel om miljö för svenska som andraspråk 2 och skriv 4 frågor som uppmuntrar eleverna att analysera budskapet och nya ord.
- 63 Skriv en text på 200 ord om en svensk film för svenska som andraspråk 3 och skapa 5 diskussionsfrågor som fokuserar på teman och kulturella aspekter i filmen.
- 64 Skapa en lista med 5 svenska författare och ge en uppgift för svenska som andraspråk 2 där eleverna skriver en text på 200 ord om en författare och hans verk.
- 65 Skriv en text på 150 ord om en populär svensk TV-serie för svenska som andraspråk 1 och skapa 5 frågor som testar elevernas förståelse av handlingen och karaktärerna.

66 Skapa en uppgift för svenska som andraspråk 3 där eleverna skriver en recension på 300 ord av en svensk bok och ge 5 vägledande frågor för att strukturera recensionen.

67 Skriv en text på 200 ord om hur sociala medier används i Sverige för svenska som andraspråk 2 och skapa 5 frågor som uppmuntrar eleverna att diskutera för- och nackdelar.

68 Skapa en text på 150 ord om en svensk tidning eller nyhetskanal för svenska som andraspråk 1 och skriv 4 frågor som fokuserar på hur man kan använda media för att lära sig svenska.

69 Skriv en lista med 5 svenska låtar och ge en uppgift för svenska som andraspråk 2 där eleverna skriver en text på 200 ord om en låt och dess budskap.

70 Skapa en text på 200 ord om en känd svensk poet för svenska som andraspråk 3 och skapa 5 frågor som uppmuntrar eleverna att analysera poetens stil och teman. Kreativitet och uttryck

71 Skapa en skrivuppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver en dikt på 10 rader om våren i Sverige och ge 5 exempel på beskrivande ord de kan använda.

72 Skriv en mall för en kort berättelse om en vänskap för svenska som andraspråk 2 och ge en uppgift där eleverna skriver en berättelse på 200 ord om två vänner.

73 Skapa en uppgift för svenska som andraspråk 3 där eleverna skriver en text på 300 ord om en påhittad resa till en svensk stad och ge 5 vägledande frågor för att strukturera texten.

74 Skriv en lista med 10 svenska ord som beskriver naturen och ge en uppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver en kort text om en skogs promenad med 5 av orden.

75 Skapa en skrivuppgift för svenska som andraspråk 2 där eleverna skriver en dialog på 200 ord mellan två personer som planerar en fest och ge 5 exempel på fraser de kan använda.

76 Skriv en lista med 5 teman för kreativa berättelser och ge en uppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver en berättelse på 200 ord om ett av temana.

77 Skapa en uppgift för svenska som andraspråk 3 där eleverna skriver en text på 300 ord om en påhittad nyhetshändelse i Sverige och ge 5 tips för att skriva en nyhetsartikel.

78 Skriv en text på 150 ord om en marknad i Sverige för svenska som andraspråk 2 och skapa en uppgift där eleverna ritat och beskriver sin egen marknad med 5 meningar.

79 Skapa en lista med 10 svenska ord som beskriver känslor och ge en uppgift för svenska som andraspråk 1 där eleverna skriver en kort text om en dag då de kände sig nervösa.

80 Skapa en skrivuppgift för svenska som andraspråk 2 där eleverna skriver en text på 200 ord om ett påhittat äventyr i den svenska naturen och ge 5 exempel på beskrivande meningar.

FORTSÄTT PÅ WEBBEN

Rätt verktyg vid rätt tillfälle.

Den här samlingen är en del av ett bibliotek med AI-promptar för alla yrkesroller i skolan — fritt att använda, anpassa och dela vidare.

Fler promptpaket

Hitta promptar för rektorer, ämneslärare, skolledare, stödpersonal med flera på choosewise.education/sv/promptar

RÄTT-modellen

Fyra frågor som gör beslutet om AI-verktyg i klassrummet strukturerat — choosewise.education/sv/ratt

Följ Johan Lindström på LinkedIn

För nya promptar, guider och reflektioner om AI i skolan — sök på *Johan Lindström*